

Briuselis, 2026 m. birželio 5 d.
(OR. en)

10007/26

Tarpinstitucinė byla:
2026/0135 (NLE)

AELE 34
MI 572
N 36
FL 14
ISL 21

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. birželio 2 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 263 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniame komitete, dėl EEE susitarimo 31 protokolo dėl bendradarbiavimo konkrečiose srityse, nesusijusiose su keturiomis laisvėmis, dalinio pakeitimo (EGPP reglamentas)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 263 final.

Pridedama: COM(2026) 263 final

Briuselis, 2026 06 02
COM(2026) 263 final

2026/0135 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniame komitete, dėl EEE susitarimo 31 protokolo dėl bendradarbiavimo konkrečiose srityse, nesusijusiose su keturiomis laisvėmis, dalinio pakeitimo

(EGPP reglamentas)

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas yra susijęs su sprendimu, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniame komitete, dėl numatomo priimti Jungtinio komiteto sprendimo dėl EEE susitarimo 31 protokolo dėl bendradarbiavimo konkrečiose srityse, nesusijusiose su keturiomis laisvėmis, dalinio pakeitimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

1.1. EEE susitarimas

Europos ekonominės erdvės susitarimu (toliau – *EEE susitarimas*) užtikrinamos vienodos EEE piliečių ir ekonominės veiklos vykdytojų teisės ir pareigos vidaus rinkoje. Juo numatyta keturias laisves apimančius ES teisės aktus taikyti visose 30 EEE valstybių, t. y. ES valstybėse narėse, Norvegijoje, Islandijoje ir Lichtenšteine. Be to, EEE susitarimu numatomas bendradarbiavimas kitose svarbiose srityse, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų ir plėtros, švietimo, socialinės politikos, aplinkos, vartotojų apsaugos, turizmo ir kultūros srityse, kurios bendrai vadinamos *gretutinės ir horizontaliosios* politikos sritimis. EEE susitarimas įsigaliojo 1994 m. sausio 1 d. Sąjunga ir jos valstybės narės yra EEE susitarimo šalys.

1.2. EEE jungtinis komitetas

EEE jungtinis komitetas yra atsakingas už EEE susitarimo valdymą. Tai forumas, kuriame keičiamasi nuomonėmis, susijusiomis su EEE susitarimo veikimu. Jo sprendimai priimami bendru sutarimu ir yra privalomi Susitarimo šalims. Atsakomybė už EEE klausimų koordinavimą ES tenka Europos Komisijos generaliniam sekretoriatui.

1.3. Numatomas EEE jungtinio komiteto aktas

EEE jungtinis komitetas turėtų priimti EEE jungtinio komiteto sprendimą (toliau – *numatomas aktas*) dėl EEE susitarimo 31 protokolo dėl bendradarbiavimo konkrečiose srityse, nesusijusiose su keturiomis laisvėmis, dalinio pakeitimo.

Numatomo akto tikslas – išplėsti EEE susitarimo Susitariančiųjų Šalių bendradarbiavimą įtraukiant Reglamentą (ES) 2025/2643, kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės programa ir priemonių sistema savalaikiam gynybos produktų prieinamumui ir tiekimui užtikrinti¹.

Islandija ir Lichtenšteinas nedalyvauja įgyvendinant šią priemonę ir neprivalo finansiškai prisidėti prie jos įgyvendinimo.

Numatomas aktas yra labai glaudaus Norvegijos ir Europos Sąjungos bendradarbiavimo dabartinėmis geopolitinėmis aplinkybėmis išraiška.

Vadovaujantis ES biudžeto politika, dalyvauti ES veikloje leidžiama tik tada, kai sumokamas atitinkamas finansinis įnašas. Tačiau mokėjimą galima atlikti tik po to, kai priimamas Tarybos sprendimo projektas ir kai ELPA valstybėms EEE narėms pateikiamas Europos Komisijos parengtas ES mokėjimo pareikalavimas.

Todėl, siekiant užpildyti spragą nuo 2026 m. sausio 1 d. iki dienos, kurią atitinkamas mokėjimas bus gautas, numatomas aktas taip pat turėtų būti taikomas atgaline data nuo

¹ 2025 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2025/2643, kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės programa ir priemonių sistema savalaikiam gynybos produktų prieinamumui ir tiekimui užtikrinti, OL L, 2025/2643, 2025 12 29.

2026 m. sausio 1 d. Taikymas atgaline data nedaro poveikio suinteresuotųjų asmenų teisėms bei pareigoms ir nepažeidžia teisėtą lūkesčių principo.

Vadovaujantis EEE susitarimo 103 ir 104 straipsniais, numatomas aktas taps privalomas Susitarimo šalims.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Komisija teikia pridedamą EEE jungtinio komiteto sprendimo projektą, kad Taryba jį priimtų kaip Sąjungos poziciją. Priimta pozicija turėtų būti artimiausiu metu pristatyta EEE jungtiniame komitete.

Pridedamame EEE jungtinio komiteto sprendimo projekte nustatomos EEE narėmis esančių ELPA valstybių teisės dalyvauti vykdant veiklą pagal Reglamentą (ES) 2025/2643, kuriuo sukurama Europos gynybos pramonės programa ir priemonių sistema savalaikiam gynybos produktų prieinamumui ir tiekimui užtikrinti, o tai negali būti laikoma vien techninėmis adaptacijomis, apibrėžtomis Tarybos reglamente (EB) Nr. 2894/94². Todėl Taryba nustato Sąjungos poziciją.

Be to, pridedamu EEE jungtinio komiteto sprendimo projektu daromos toliau nurodytos pagrindinės adaptacijos, skirtos EEE narėmis esančioms ELPA valstybėms.

Pagal Jungtinio komiteto sprendimu nustatytą sistemą, EGPP reglamentą įtraukus į EEE susitarimą, Komisijos kompetencija priimti sprendimus dėl baudų skyrimo, susijusius su ELPA valstybėse įsteigtomis ir (arba) jose esančiomis įmonėmis, priklauso ELPA priežiūros institucijai pagal ELPA ramstį (ii ir iii adaptacijos).

Komisija yra kompetentinga imtis tokių privalomų priemonių tik įmonių, įsisteigusių ne ELPA valstybėse, atžvilgiu, o kompetencija naudotis tais pačiais įgaliojimais juridinių asmenų, įsisteigusių ir (arba) esančių ELPA valstybėse, atžvilgiu suteikiama ELPA priežiūros institucijai.

Komisija gali parengti sprendimo projektą ELPA priežiūros institucijai, kai manoma, kad ELPA valstybėse įsisteigusioms ir (arba) jose esančioms įmonėms reikia skirti baudas.

ELPA priežiūros institucijos sprendimai gali būti skundžiami ELPA teismui pagal Susitarimo dėl Priežiūros institucijos ir Teismo 36 straipsnį. Tik ELPA teismas yra kompetentingas tikrinti ELPA priežiūros institucijos sprendimų teisėtumą (v adaptacija).

ELPA priežiūros institucijos ELPA valstybėse surinktų baudų sumų paskirstymą nustato ELPA valstybės (iv adaptacija). Taip yra dėl EEE susitarimo dviejų ramsčių struktūros ir ilgalaikės adaptacijų praktikos, susijusios su baudų paskirstymu.

ELPA valstybės EEE narės taip pat turėtų prisidėti prie pirmiau nurodytos veiklos finansavimo. Islandija ir Lichtenšteinas nedalyvauja įgyvendinant šią priemonę ir neprivalo finansiškai prisidėti prie jos įgyvendinimo.

² 1994 m. lapkričio 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2894/94 dėl Europos ekonominės erdvės susitarimo įgyvendinimo tvarkos, OL L 305, 1994 11 30, p. 6.

4. TEISINIS PAGRINDAS

1.4. Procedūrinis teisinis pagrindas

1.4.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje yra numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

Sąvoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį*“³.

1.4.2. Taikymas aptariamuoju atveju

EEE jungtinis komitetas yra susitarimu, būtent EEE susitarimu, įsteigtas organas. Aktas, kurį turi priimti EEE jungtinis komitetas, yra teisinę galią turintis aktas. Vadovaujantis EEE susitarimo 103 ir 104 straipsniais, numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę.

Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama. Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis kartu su Tarybos reglamento (EB) Nr. 2894/94 1 straipsnio 3 dalimi.

1.5. Materialinis teisinis pagrindas

1.5.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2894/94 1 straipsnio 3 dalį materialinis teisinis pagrindas visų pirma priklauso nuo ES teisės akto, kuris turi būti įtrauktas į EEE susitarimą, materialinio teisinio pagrindo.

Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

1.5.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Kadangi Jungtinio komiteto sprendimu išplečiamas EEE susitarimo Susitariančiųjų Šalių bendradarbiavimas įtraukiant Reglamentą (ES) 2025/2643, kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės programa ir priemonių sistema savalaikiam gynybos produktų prieinamumui ir tiekimui užtikrinti, šį Tarybos sprendimą tikslinga grįsti tuo pačiu materialiniu teisiniu pagrindu, kuriuo grindžiamas ir Sąjungos aktas, dėl kurio vykdomas tas bendradarbiavimas. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 114 straipsnio 1 dalis, 173 straipsnio 3 dalis, 212 straipsnio 2 dalis bei 322 straipsnio 1 dalis.

1.6. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 114 straipsnio 1 dalis, 173 straipsnio 3 dalis, 212 straipsnio 2 dalis bei 322 straipsnio 1 dalis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2894/94 1 straipsnio 3 dalimi.

³ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo Vokietija prieš Tarybą, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

EEE jungtinio komiteto sprendimu bus iš dalies pakeistas EEE susitarimo 31 protokolą dėl bendradarbiavimo konkrečiose srityse, nesusijusiose su keturiomis laisvėmis, todėl priimtą aktą tikslinga paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniame komitete, dėl EEE susitarimo 31 protokolo dėl bendradarbiavimo konkrečiose srityse, nesusijusiose su keturiomis laisvėmis, dalinio pakeitimo

(EGPP reglamentas)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnio 1 dalį, 173 straipsnio 3 dalį, 212 straipsnio 2 dalį bei 322 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į 1994 m. lapkričio 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2894/94 dėl Europos ekonominės erdvės susitarimo įgyvendinimo tvarkos⁴, ypač į jo 1 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 1994 m. sausio 1 d. įsigaliojo Europos ekonominės erdvės susitarimas⁵ (toliau – EEE susitarimas);
- (2) pagal EEE susitarimo 98 straipsnį EEE jungtinis komitetas gali nuspręsti iš dalies pakeisti, be kita ko, EEE susitarimo 31 protokolą dėl bendradarbiavimo konkrečiose srityse, nesusijusiose su keturiomis laisvėmis;
- (3) tikslinga išplėsti EEE susitarimo susitariančiųjų šalių bendradarbiavimą, kad jis apimtų Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2025/2643⁶;
- (4) todėl, norint išplėsti bendradarbiavimą, reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti EEE susitarimo 31 protokolą;
- (5) todėl Sąjungos pozicija EEE jungtiniame komitete turėtų būti grindžiama pridėtu sprendimo projektu,

⁴ OL L 305, 1994 11 30, p. 6.

⁵ OL L 1, 1994 1 3, p. 3.

⁶ 2025 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2025/2643, kuriuo sukuriamas Europos gynybos pramonės programa ir priemonių sistema savalaikiam gynybos produktų prieinamumui ir tiekimui užtikrinti, OL L, 2025/2643, 2025 12 29.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi EEE jungtiniame komitete, dėl siūlomo EEE susitarimo 31 protokolo dėl bendradarbiavimo konkrečiose srityse, nesusijusiose su keturiomis laisvėmis, dalinio pakeitimo grindžiama prie šio sprendimo pridėtu EEE jungtinio komiteto sprendimo projektu.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*